

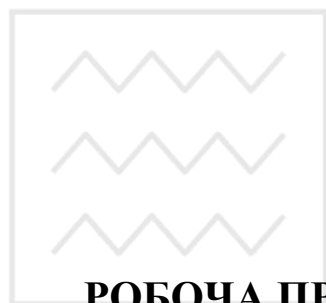
Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури
Кафедра міського будівництва і господарства

03-04-511

„Затверджую”

Проректор з науково-педагогічної
методичної та виховної роботи
_____ Лагоднюк О.А..

»_____» 2016 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Спеціальність: **192 «Будівництво та цивільна інженерія»**

Спеціалізація: **«Міське будівництво і господарство»**

Рівень вищої освіти: **магістерський**

Робоча програма навчальної дисципліни «**Методологія наукових досліджень**» для студентів за спеціальністю **192 «Будівництво та цивільна інженерія»** спеціалізації «**Міське будівництво та господарство**» *магістерського* рівня вищої освіти. - Рівне, НУВГП, 2016. – 12 с.

Розробник: Кочкаръов Д.В., к.т.н., доцент, доцент кафедри міського будівництва та господарства,

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **Міського будівництва і господарства.**

Протокол від “30” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри _____ О.А. Ткачук

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю **192 «Будівництво та цивільна інженерія».**

Протокол від “   ” _____ 2016 року №

Голова методичної комісії

Є.М. Бабич

1.Описпредмету навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 19 «Будівництво та архітектура» Спеціальність: 192 «Будівництво та цивільна інженерія»	Обов’язкова Нормативна	
Модулів – 1	Спеціалізація: «Міське будівництво і господарство»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		5-й	6-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		9-й	12-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 СРС – 3	«Міське будівництво і господарство» Рівень вищої освіти: магістерський	16 год.	2 год.
		Практичні	
		-	-
		Лабораторні	
		14 год	2 год
		Самостійна робота	
		60 год.	86 год.
		ІНДЗ: -	
		-	
		Вид контролю:	
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- денної форми навчання - 33 % до 67 %;
- заочної форми навчання – 9 % до 91 %.

2. Мета та завдання дисципліни

Мета: підготовка магістрів за професійним спрямуванням «Міське будівництво і господарство», які повинні:

- оволодіти основами планування наукових досліджень із використанням, сучасних інформаційних систем (натурні та числові експерименти).
- оволодіти сучасними системами та програмами автоматизованого проектування будівель і споруд та їх елементів;
- виконувати креслення та розрахунки поєднуючи різні САПР.

Завдання: навчити студентів основам методології наукових досліджень, а також плануванню наукової роботи.

У результаті вивчення дисципліни студент зобов'язаний:

знати:

- основні принципи роботи із найбільш відомими графічними автоматизованими програмними комплексами;
- основні принципи роботи із сучасними програмними комплексами призначеними для аналізу та розрахунку будівель, споруд та їх елементів;
- переваги та недоліки найбільш відомих та розповсюджених САПР;

вміти:

- обробляти експериментальні дані;
- планувати методологію експериментальних досліджень;
- працювати із сучасними системами автоматизованого проектування;
- виконувати обмін даними між різними системами автоматизованого проектування;
- створювати нескладні макроси та доповнення на мові програмування Visual Basic for Applications в різних програмних комплексах;
- використовувати сучасні математичні методи в наукових дослідженнях.

3. Робоча програма навчальної дисципліни

Модуль I.

Методологія наукових досліджень

Змістовий модуль 1

Методологія наукових досліджень

ТЕМА 1. Основні поняття про інформаційні системи

Поняття про інформаційні системи. Класифікація інформаційних систем. Історичні етапи розвитку інформаційних систем. Характеристика та стан розвитку сучасних інформаційних систем.

ТЕМА 2. Інформаційні системи автоматизованого проектування

Загальна характеристика найбільш відомих систем автоматизованого проектування. Основи програмування в системах автоматизованого проектування. Програмування на мові Visual Basic for Applications. Створення доповнень, макросів та автоматично виконувальних операцій. Автоматизовані програмні комплекси розрахунку будівель і споруд та їх окремих елементів.

ТЕМА 3. Взаємодія різних систем автоматизованого проектування.

Обмін даними між ними

Основи створення обміну даними між програмними комплексами призначеними для виконання різних задач. Обмін даними між графічними, розрахунковими та кошторисними програмними комплексами. Розгляд замкнутого циклу проектування з допомогою інформаційних систем. Створення власних інтелектуальних систем із можливістю передачі даних в інші програмні комплекси.

ТЕМА 4. Наукові інформаційні системи. Математичні методи в наукових дослідженнях

Основи роботи із програмними комплексами MathCad, Maple. Диференціювання та інтегрування з допомогою сучасних інтелектуальних систем. Сучасні методи розв'язування нелінійних диференціальних рівнянь. Обробка експериментальних даних методами математичної статистики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	Σ	у тому числі					Σ	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
Модуль I Методологія наукових досліджень												
Змістовий модуль 1 Методологія наукових досліджень												
ТЕМА 1. Основні поняття про інформаційні системи	4	4	-	2	-	15	4	2	2	-	-	20
Тема 2. Інформаційні системи автоматизованого проектування	26	4	-	4	-	15	20	-	-	-	-	20
Тема 3. Взаємодія різних систем автоматизованого проектування. Обмін даними між ними	30	4	-	2	-	15	20	-	-	-	-	20
Тема 4. Наукові інформаційні системи. Математичні методи в наукових дослідженнях	30	4	-	4	-	15	26	-	-	-	-	26
Разом - змістовий модуль 1	90	16	-	14	-	60	90	2	2	-	-	86
Разом - модуль I	90	16	-	14	-	60	90	2	2	-	-	86
Разом годин	90	16	-	14	-	60	90	2	2	-	-	86

5. Лабораторні роботи

№ з/п	Тема заняття та його зміст	Години	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Створення простих схем та складних оболонок в програмному комплексі AutoCad та перенесення їх в інші графічні комплекси.	2	2
2.	Створення простих схем та складних оболонок в програмному комплексі AutoCad та перенесення їх в розрахункові комплекси. Проведення подальшого розрахунку імпортованих схем.	2	-
3.	Створення графічних макросів в програмному комплексі AutoCad.	2	-
4.	Створення незалежних нескладних програм із перенесенням даних в інші програмні комплекси	4	-
5.	Обробка експериментальних даних в наукових інформаційних системах.	2	-
6.	Диференціювання та інтегрування з допомогою сучасних інтелектуальних систем.	2	-
Усього годин		14	2

6. Самостійна робота студентів

Розподіл годин самостійної роботи для студентів **денної форми навчання**:

15 годин ($0,5 \cdot (16+14)$) – підготовка до аудиторних занять;

18 годин ($6 \cdot 3$ мод. ECTS) – підготовка до модульних контрольних заходів;

27 години – підготовка питань, які не розглядаються під час аудиторних занять.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів **заочної форми навчання**:

2 годин ($0,5 \cdot (2+2)$) – підготовка до аудиторних занять;

18 годин ($6 \cdot 3$ мод. ECTS) – підготовка до модульних контрольних заходів;

78 година – підготовка питань, які не розглядаються під час аудиторних занять (лекції – 42 год.; лабораторні заняття – 36 год.).

Резерв часу СРС (90 год. – 4 год. – 18 год.) – 68 год.

6.1. Завдання для самостійної роботи (денна форма)

№ п/п	Назва теми	Години	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Створення простих схем та складних оболонки в програмному комплексі AutoCad та перенесення їх в інші графічні комплекси.	5	12
2.	Створення простих схем та складних оболонки в програмному комплексі AutoCad та перенесення їх в розрахункові комплекси. Проведення подальшого розрахунку імпортованих схем.	5	14
3.	Створення графічних макросів в програмному комплексі AutoCad.	5	14
4.	Створення незалежних нескладних програм із перенесенням даних в інші програмні комплекси	5	14
5.	Обробка експериментальних даних в наукових інформаційних системах.	5	12
6.	Диференціювання та інтегрування з допомогою сучасних інтелектуальних систем.	2	12
Всього годин		27	78

6.2. Оформлення звіту про самостійну роботу

Підсумком самостійної роботи над вивченням навчальної дисципліни навчання є складання письмового звіту за темами п.6.1.

Загальний обсяг звіту визначається з розрахунку 0,25 сторінки на 1 год. самостійної роботи. Звіт включає план, вступ, основну частину, висновки, список використаної літератури та додатки. Звіт оформлюється в рукописному або друкованому варіанті на стандартному папері формату А4 (210 x 297) з одного боку. Поля: верхнє, нижнє та ліве — 20 мм, праве — 10 мм.

Захист звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

7. Методи навчання

Лекційний курс та практичні заняття супроводжуються ілюстративним матеріалом у вигляді:

- реальних проектів, виконаних проектними організаціями;
- навчальних (імітаційних) проектних розробок основних елементів і конструкцій будинків та споруд;
- моделей та макетів окремих конструкцій будівель і споруд;
- слайдів та відеофільмів;
- проектних розробок, мнемосхем, виконаних за допомогою ПК.

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються наступні методи оцінювання знань:

- поточний тестовий контроль засвоєння матеріалу на змістових модулях;
- модульне тестування за допомогою ПК;
- оцінка за самостійну роботу;
- підсумковий контроль письмово або усно в формі іспиту.

Контроль знань студентів здійснюється за:

- тестовими завданнями;
- індивідуальними контрольними завданнями;
- питаннями гарантованого рівня знань;
- ККР (комплектами контрольних робіт).

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

10. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Модуль 1				Сума
Змістовий модуль №1				100
T1	T2	T3	T4	
25	25	25	25	

12. Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	зараховано
82 – 89	
74 – 81	
64 – 73	
60 – 63	
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання за шкалою ECTS проводиться шляхом конвертації кількості балів з навчальної дисципліни в оцінки ECTS за наступною таблицею:

Ранжування студентів для оцінювання за шкалою ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Статистичний показник</i>
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

11. Методичне забезпечення дисципліни

1. Кочкаръов Д.В Информационные системы та математичні методи в наукових дослідженнях. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2010. – 74 с

12. Рекомендована література Базова

1. Бойко В.В., Савинков В.М. Проектирование баз данных информационных систем. -М.: Финансы и статистика, 1992, - 205 с.
2. Бойков.В., Савинков В.М. Проектирование баз данных информационных систем. М. Мир 1997, - 214 с.
3. Боэм Б.У. Инженерное программирование для проектирования программного обеспечения. -М.: Радио і связь, 1985, -512 с.
4. Кречко Ю.А. , Полищук В.В. Автокад. Курс практической работы. –М.: ДИАЛОГ – МИФИ, 1994.
5. Турчин В.М. Математична статистика. Навч. Посіб. – К.: Видавничий центр «Академія», 1999.- 240 с.
6. Городецкий А.С., Евзеров И.Д., Стрелец-Стрелецкий Е.Б. и др. Метод конечных элементов: теория и численная реализация. Программный комплекс ЛИРА-Windows.//К.: Факт, 1997.-С.137.
7. Городецкий А.С., Перельмутер А.В., Сливкер В.И. Интеллектуальная программная система – прогноз новых возможностей.//Системы

- автоматизированного проектирования объектов строительства.- К.: Будівельник, 1989.-С.43-56.
8. Константинов И. А. Строительная механика. Применение программы SCAD для расчета стержневых систем. Учеб. пособие. СПб: Вариант для сайта кафедры СМ и ТУ, 2003.
  9. Романычева Э.Т., Сидорова Т.И., Сидоров С.Ю. AutoCAD 14. –М.: ДИК, Радион связь. 1998.
  10. Романычева Э.Т., Трошина Т.Ю. AutoCAD 2000. –М.: ДМК, 1999.
  11. А. Россоловский, AutoCAD 2000.
  12. Полешук Н. Visual LISP “Секреты адаптации AutoCAD”. –СПб.: БХВ – Петербург, 2003.- 576 с.
  13. Полешук Н. Самоучитель AutoCAD 2000 Visual LISP. –СПб.: БХВ – Петербург, 2002.- 672 с.
  14. Полешук Н. Самоучитель AutoCAD 2002. –СПб.: БХВ – Петербург, 2002.- 672 с.
  15. 3DS Max 8. Библия пользователя.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. – 1296 с.
  16. 3DS Max 8 Reference Guide Copyright © 2005 Autodesk, Inc. All rights reserved. (документація по 3DS Max 8 англійською мовою, електронна форма).
- Допоміжна**
17. Барчаров Билл. Внутренний мир AutoCAD 2000. –СПб:000 «Dua Soft ЮП», 2002. – 688с.
  18. Харриттон. AutoCAD 2002 для конструкторов. Искусство проектирования. – СПб:000 «Dua Soft ЮП», 2002. – 944с.
  19. Погорелов В.И. AutoCAD: трехмерное моделирование и дизайн. –СПб: БХВ – Петербург, 2003.- 288с.
  20. Погорелов В.И. AutoCAD: трехмерное моделирование и дизайн. –СПб: БХВ – Петербург, 2003.- 288с.
  21. Титов С. ArchiCad 6.5. – М.1998.-107 с.
  22. Справочное пособие разработчиков проектно вычислительного комплекса SCAD.

13. Інформаційні ресурси

До складу інформаційних ресурсів навчальної дисципліни входять:

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
7. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>

